

נ"ט בר נ"ט

1' חולין ד' קי"א ע"ב, איתמר דגים שעלו בקצרה... בר נ"ט פואו, ורש"י

דגים רותחים שנתנם בכלי בשרי נחלקו רב ושמואל אם מותרים בחלב - שעלו באו במנעו עס מנעו של גשר אלכא עס כלי פבלוע גשר - וזה נקרא, ענתן עסם בר ענתן עסם - פדע בלע עסם מכלי שבלע עסם גשר (ולכאורה - דפי פמפרש"ד שדבר גוש נחשב ככלי ראשון קמ"ד שבנ"ט בר נ"ט אינו אוסור, ולפי פרימ"א דדבור בשעירא את פדע מכ"ר וקמ"ד עס קליפת פדע לא נעשתה בשרית).

2' עס בגמ' סוף ע"ב, אמר חזקיה... מותר לאוכלן בכותח'

הפולכא כעסו עסם פבלוע בכלי אין בו כדי לאסור את פדגים מלאוכלן בחלב.

ולכאורה כל פאען של נ"ט בר נ"ט תמוה - פאס אין בכוחו של עסם פבלוע בכלי לאסור את מה שנתבשל בו למה בכלי יש זורק בהעצמת כלים - פרי גס ללא פכשר אין עסם פאיסור פבלוע בכלי יכוד לאסור את מה שיבשלו בכלי!

3' ר"ן חולין פרק כד פבשר (בר"י מ"א ע"ב), ופוי יודע... דצ סוף כד פפועמ'

דבר שפואו כבר אוסור אוסור גס ע"י בליעה מבליעה - עסם נתבשל פיתר בכלי שנתבשל בו דבר איסור - או אפילו בשל שנתבשל בו דבר שבלע איסור מכלי אחר - נאסור פפיתר מחמת איסור פבלוע בכלי, אבד גשר וחלב שנתפס פיתר וכשמתערבים מקבלים שס איסור - וחידי שמואל עסם פבשר פואו נ"ט בר נ"ט עסעם כבר נקלע עסם פבשר דצ כדי שלאו יחול עליו שס איסור כשיתערב עס חלב.

4' תוס' חולין קי"א ע"ב ד"פ פלכתא, בשם רש"י... של גשר'

שיטת פריב"ן בשם רש"י (חיו) פואו שאין נ"ט בר נ"ט דפיתרא מותר כשקבל עסם מכלי ראשון - ופוי נתבשלו דגים בסיר שבשלו בו גשר אוסור לאוכלן את פדגים עס חלב - וכלשון פגמ', דגים שעלו בקצרה' - כלי שן.

5' עס בתוס', ומתוק לשון פקונט' מנע... שרי'

פתוס' חולין ע"ב דברי פריב"ן ואענא שדברי רש"י מנע אפילו בכ"ר נ"ט בר נ"ט מותר - ופוי בשלו דגים בסיר שבשלו בו גשר מותר לאוכלן את פדגים בכותח.

6' רא"ש חולין פרק כד פבשר סימן ע'

פרא"ש פסק כספר פתרומוה ש"ט בר נ"ט דרך בישול מותר אפילו בכלי ראשון מפני ששעם פבשר נכנס לכלי - מכלי למים - וממילא מתבשיל - ושעם שליש אינו יכוד ליאסור משום גשר בחלב, אבד דרך ז"ל"י"פ ללא רחב פרי עסם גשר פבלוע בכלי נכנס ליד - ושעם שן יכוד ליאסור משום גשר בחלב.

וא"כ יש לנו שלש שיטות בענין נ"ט בר נ"ט -

שיטת ריב"ן בשם רש"י שאין דין נ"ט בר נ"ט בכלי ראשון אפילו דרך בישול.

שיטת פתרומוה שיש דין נ"ט בר נ"ט גס בכ"ר אם פואו דרך בישול אבד לא דרך ז"ל"י"פ.

שיטת פתוס' שעם דרך ז"ל"י"פ יש דין נ"ט בר נ"ט ואפילו בכלי ראשון.

7' שו"ע י"ד סי' ז"פ סעיף א', ב' ורמ"א... פמין פשני'

פשו"ע מקל כשיטת פתוס', פרימ"א עס לשיטת ריב"ן לכתחלה שלאו לאוכלן את פדגים בכותח - ובאינון בן יומו מותר לכ"ע.

8' ש"ך ס"ק ד'

פמפרש"ד פסק כשיטתו של ספר פתרומוה.

ופנה, לטון פגמ' - וכן בראשונים ובשו"ע, דגים שעלו מנע שדובר במקרה וכבר פעלו את פדגים בקצרה של גשר ודין באם מותר לאוכלן בכותח. ויש מקום לשאול - פאם מותר לכתחלה לבלע (דפי פשו"ע) דצ בסיר בשרי על דעת לאוכלן עס חלב?

9' ש"ך ס"ק ע'

אפילו דפי פשו"ע אוסור לכתחלה לבלע דגים בסיר בשרי על דעת לאוכלן עס חלב, ולפי פרימ"א ופ"א שאסור לבלע פרווה בסיר בשרי ע"י לאוכלן עס חלב, ואם כבר בישל פרווה בסיר בשרי בן יומו אוסור לאוכלן עס חלב, אם נתערבה בחלב מותרת בדיעבד.

וכך זה בכלי בשרי בן יוחי. אבד בכלי אב"י ראינו בר"מ"א שאם נתבשרה בו פרווה מותר לכתחלה לאוכלו בחלה. ועדיין יש לתקור - פאס מותר לכתחלה לבשר פרווה בכלי בשרי אינו בן יוחי. אע"פ דעת לאוכלו אע"פ חלב? ולכאורה ממשון פר"מ"א שמשע שנהפין פיתר לאוכלו אע"פ פ"מ"ן פשנ אבד לא ש"פ"א מותר לבשר לכתחלה אע"פ דעת כן -

¹⁰ ביאור פז"ר"א אות י'

פגזות דברי פז"ר"א פ"א שיותר גס לכתחלה.

¹¹ חכמת אדם כדל"מ סעיף ב', ...אסור לכתחלה

לפי חכמת אדם אסור לבשר פרווה בכלי בשרי - ואפילו אינו בן יוחי - אע"פ דעת לאוכלו בחלה.

¹⁰ ב אם היה הכלי שנתבשל בו אינו ב"י מותר לאכלו בחלב אפילו לדין אבל אסור לכתחלה לבשל בכלי שאב"י כדי לאכלו בחלב דנטל"פ אסור לכתחלה

למדנו את דין נ"ט בר נ"ט דהתיירא - לכ"ע אסור לכתחלה לבלע או ללבוש מאכל פרווה בסיר בשרי ע' מנת לאכלו עם חלב (ולפי החכמת אדם אפילו בסיר אינו בן יוח), ואם בישל מאכל פרווה בכלי בשרי בן יוח ע' לפי פשוט מותר לכתחלה לאכלו עם חלב, ולפי פרמ"א אסור לכתחלה ובדיעבד אם נתערב עם חלב מותר לאכלו לכתחלה. ואם נבלע מאכל פרווה בתבנית בשרית - לפי פשוט דין כחו בנתבשל בכלי בשרי, ומהפ"ש"ד פסק כשיטת ספ"ת שאסור בחלב אפילו בדיעבד מפני שלכא פתירו נ"ט בר נ"ט אלכא בעצם שלשי' - והפ"ק הביא שי"כ ו.

בראשונים ואחרונים מליין כמה חידושים בענין-

1' זבחים ט"ו ע"ב במשנה, רבי טרפון... הרגל, ונא' ט"ז ע"א, אלכא כדר"נ... לחבירו, ורש"י

לפי רבי טרפון הבישול השני מוטיא את אדם פקדשים שנתבשלו בו כשפס אדיין מותרים ומנאם מלכא לדי קת"ר

פתוס' שם ר"ז לכו"כ מר' טרפון ש"ט בר נ"ט מותר ע' בכ"ר - ולכן בעלים פקדשים פראשונים בהפ נתבשל אח"כ - ושלכא כמ"ש פריב"ן בשם רש"י -

2' תוס' שם ט"ו ע"א ד"ה ואם עש, ומיפו' יש דקדק... אדאורייתא

פתוס' ר"ז למר' שם פ"ב אדם שלשי' מפני שהשלים נתבשלו בו אכל פראו שלפי פריב"ן אדם אדם שלשי' אסור בכ"ר, ובסוף דחו את פרא"ה ופירשו שדברי ר"ע מבוטלים על מין במינן שפ"ב דרבנן ובשעת הרגל פקלו ולא על נ"ט בר נ"ט.

3' חוות דעת סי' ט"ה אות ד' בביאורים... ש"ל בו בשר ע"ש

פחו"ד הסביר שלפי ספ"ת - ושכחותו פסק מהפ"ש"ד - אם בישל דגים בכלי ש"ל בו בשר א"ל שהדגים מותרים בחלב מדין נ"ט בר נ"ט אכל פרווה אסור מפני שפ"ב אדם שני בלבד, ומאידיך דייק מפתוס' שאם בישל בשר בכלי אח"כ ל"ל בו דגים מותרים בחלב מפני שבדגים נחשב פ"ב אדם שלשי'.

בספ"ת הפחיר בעוד אופן שלכא לפתירו מדין נ"ט בר נ"ט (ואותו נסח מליין ע' בשאר דורא) -

4' ספר התרומה סי' ס"א, ואוד' ט"ה לז"ה... אדם אחד

לפי ספ"ת הפשיטא מנח"ל בשר לא נקרא פ"ב אדם שני לפתיר את פ"ב אדם אחד בחלב כע"ס שלשי' - מפני שאם אוכל שני ב"ב באוכל נקרא אדם ראשון - ואין דין נ"ט בר נ"ט אלכא אם מדובר בע"ס שנבלע בכלי באי"ה שפ"ב ע"ל.

5' חוות דעת שם אות א', ... והוי אדם ראשון

מה שנתב' על הפקדוה מבח"ל בשעת בישול נקרא אדם ראשון בנ"ע לכ"ל מה שמתבשל בקדירה.

6' פתחי תשובה סי' ט"ה אות א', ואין בס' ח"ד...

בבית אפרים חולק על פחו"ד ומתיר אפילו בשעת בישול.

ופנה, בהלכות תערובות למדנו שם נבלע איסור לתוך פיתר שפאיסור נתן בו אדם לפ"ס מותר, אלכא שהפ"א פסק שהכלי שאין הכשר מחשש שפ"ב א"כ שנתחב"ב או שפאיסור הנה נתן בו אדם לשתת. פרמ"א פוסק שאם יש שם נ"ט בר נ"ט הכ"ל מותר שפ"ב נ"ט בר נ"ט של איסור פנתן אדם לפ"ס נקרא נ"ט בר נ"ט דהתיירא -

7' רמ"א י"ד סי' ק"ע סוף סעיף ב', אבל אם נצרו... לא נאסרה פקדוה, ט"ז ס"ק ו'... ד"ב

כ"ל שבלע פיתר המצורב באיסור הנ"ט לפ"ס באותו פיתר - ששוב נתחב"ב בכלי מלכא פיתר שפאיסור נתן בו ע"כ אדם לפ"ס - הכלי השני אינו אלא פקדוה, מפני שאדם שנבלע בכלי השני הוא כבר אדם שלשי' בפיתר - פאיסור לכ"ל, כ"ל לתבשיל, ופתבשיל לכ"ל.

8' ט"ז שם, ותמפני... ע"י פ"ס, ולענין דניא... וכחו שכתבתי

פ"ס ט"ז פקשה שם פאיסור נ"ט לפ"ס בפיתר השני אז אפילו אם פ"ה נתן אדם לשתת בפיתר פראשון א"כ לפ"ס את הכלי השני ולמה פתיר פרמ"א דוקא באופן שפאיסור נתן אדם לפ"ס ע"ס בפיתר פראשון?

9' נקודות הכסף שם ד"ה ותמפני... פ"כא דפ"ו ע' נ"ט דהתיירא, ופר"ח ד"ה אדם נצרו

הש"כ חולק על פ"ס וסובר שאם פאיסור נתן אדם לשתת בתבשיל פראשון פ"ה בל"ע כ"ל אדם איסור ולא ח"ל ע"ל פאיסור שם פיתר ע' לתבשיל השני - שנתן בו אדם לפ"ס, וא"כ בכלי השני בל"ע אדם ראשון בפיתר ויכולה לאסור את מה שיתבשל בו (וא"כ מפורש בש"ק שפסק כשיטת מהפ"ש"ד ופירש ע"ס את דברי פרמ"א כן).

דמדין שפחותך בשך רותח בסכין חלבי ב"י נאוסר פבשר אס אין בו ששים כנגד פסכין (ודפי פמפרש"ד אפילו אס פבשר בכ"י שני מפני שפואו דבר עש). ויש לחקור איך פדין אס חתכו דג רותח בסכין בשרי בן יוחי פאס (דפי פרימ"א) נותר לטכוד אס פדג בחלבי-

10 פתחי תשובה ו"ד סי' ל"ה אות ב' בסוף, ואם חתק...

פחות דעת אסר, פפמ"ג נסתפק, ופפרי תבואה פתיר.

⁴ ועוד צריך ליהרר שלא יאפו עוגה קטנה בצד פשטיד"א פן יאכל העוגה בחלב כדאמרי' אין טשין את התנור באליה ולא בצד פלדון פן יאכל העוגה עם בשר ואם אפה אסורה אותה עוגה לאכול אפי' במלח וכן תחת כלי ברזל או כלי חרס אסור לאפותן יחד אפי' לא יגעו זה עם זה דאזיל האי ומפטם להאי ואין להתיר מטעם דהוי נ"ט בר נ"ט חד בעיסה של פשטיד"א או של פלדון ומשם בעוגה דשמא היינו דוקא פליטת טעם של כלי אבל מאוכל לאוכל הכל חשוב טעם אחד.

למדנו את דני נ"ט בר נ"ט דהתירא שמציקר דדן קי"ד כשיטת פתוס' (או שיטת פוסמ"ט) אסר בישל דגים בסיר בשרי מותרים בחלב - אדא שפרמ"א מחמיר לכתחלה שדא לאוכלס בחלב כריב"ן בשם רש"י. וכד זבזעם שני (ולסמ"ט אסר שלישי) בפיתר, אבד פמבשל בשר בסיר חלבי בן יומו בודאי נאסר פבשר - ואצ"פ שפחלה פבלעז בו פוא אסר שלישי - פרי פוא אסר שלישי באיסור.

בראשונים מניין מחלוקת בפדדרת נ"ט בר נ"ט דהתירא בנלעז לפדחת כלים שפיתה נפוצה בימינו -

1' רא"ש חולין פרק כל הבשר סימן כ"ט, וקצרות שנתמלו...

שיטת פרא"ש פוא אסר אין ממשות בקצרות של בשר ושל חלב מותר לפדחין יחד בכלי ראשון מפני שתצרות פאצמים בתוך פמים פוא תצרות נ"ט בר נ"ט דהתירא - שפחלה במים וכן פבשר במים פס אסר שן בפיתר ואין בכחם לקבד שם בשר בחלב כשמתצרים אפילו לשיטת פריב"ן.

2' תוס' חולין דף קי"ב ע"א סוף ד"ה פלכתא, וקצרות... על פקצרות, ואפילו...

לפי פתוס' תצרות פאצמים במים נקראת נ"ט בר נ"ט דאיסורא.

3' שו"ע יו"ד סי' ז"ב סעיף ג' ורמ"א... ואין לשנות, וש"ך ס"ק י"ד

פשו"ע פסק כפרא"ש, פרא"א כתוס' - אדא אסר אחד מפס בן יומו ופשו"ע אינו בן יומו אסרו פתוס' את פאינו בן יומו ופרא"א פתירו - ובכד זאת אסר פרא"א את פמים (מפני שנתן אסר לפס מותר בדיצבד דוקא, ובמים שאין פפסד זבזעם און אסורים אותם שפרי אפשר לפשתמש בהם לנקוי נקרא לכתחלה).

4' רמ"א יו"ד סי' ז"ב סעיף ה', קדרה שבשל בו ירקות... פכד שרי, וש"ך ס"ק י"ד

אס פ"פ תוחב כל חלביית בת יומא לתוך ירקות בכלי בשרי בן יומו ולא פיו ששים בירקות כגד פכ"ז - פדבר פ"ה תלוי מחלוקת בין פתוס' ופרא"ש שלפי פרא"ש - ופוא שיטת פמחבר - פכד מותר, ולפי פתוס' - וכמותם פסק פרא"א - לאסרו פכלים ופירקות. כאן ברמ"א מדובר במקרה ואחד מפכלים אינו בן יומו און יש ששים בירקות גד פב"י - ולפי מפ שראינו לעי' פכד מותר חוץ מפמים. אדא שפרא"א כאן מוסיף שפמנע לפחמיר -

5' רמ"א שם, ונפטים לפחמיר...

פמנע לפחמיר בשני דברים א. לאכול את פמאכד כמו פבן יומו, ב. לאסור את פכלי שאינו בן יומו. פאחרונים פקשו על שן פחידושים -

6' ש"ך שם ס"ק י"ח... בבית'

פש"ך פקשה שבסימן ז"ה פחמיר פרא"א לכתחלה לשיטת פריב"ן ברש"י שאין לפתיר נ"ט בר נ"ט בכלי ראשון - ומיילא אוכלים את פמאכד דוקא במין פכלי פבן יומו, ולמפ כתב פרא"א כאן שאין זבזעם מדינא אדא מנין פמנע? ותיר"ף פש"ך שכאן מחמירים אפילו בכלי שני - דפיינו שאין אוכלים את פירקות אפילו בכלי שני של מין פכלי שאינו בן יומו. אדא שא"כ קשה למפ בס"י ז"ה פתיר נ"ט בר נ"ט בכלי שני לכתחלה ולא פביא שום מנע לפחמיר?

7' ש"ך שם, אבד קשה... אכ"ע, ואודי כאן... עייש פמנע כן

פש"ך פסביר אסר בישל דגים בכלי בשרי ב"י מותר לאכול בכלי שני חלבי, אבד אס תחב כל חלביית אב"י בסיר - פמנע לפחמיר שדא לאכול את פדגים בכלי שני חלבי! ופטעס - כדי שדא יבואו לחשוב שפכ"ז פיתה בת יומא.

פחמירא פשני"פ ברמ"א פיתה לפעע"ע את פכלי שדא פ"ה בן יומו -

8' ש"ך שם וצ"ק דכתב שם פה"ה... ושכן נפאין

פש"ך פקשה שבסימן ז"ה כשפדיח כלי בשרי אס חלבי ואחד מפס פ"ה אינו בן יומו פתיר פרא"א את שנפס וכאן אסר את פאב"י -

9' שם בסוף, ועל פקושיא פשני'...

כשקרה דרך בישול פמנע לפחמיר, אבד דרך פדחה פמנע לפקד.

10' צ"ז סי' ז"ה ס"ק ט', ולפי מ"ש רמ"א בס"י ז"ד...

שיטת פס"ז פוא שדא פחמיר פרא"א אדא כשיש שם מאכד - ופיות און מחמירים כריב"ן לאכול כאין פבן יומו יבואו לחשוב שפמאכד פוא מאותו מין שם ומיילא זריק לפעע"ע את פאב"י משום מראית פעין.

עס באמאכט יענע חומרא בנ"ט בר נ"ט -

"שו"ע יו"ד סי' ז' סעיף ה' ורמ"א... בר נתן טעם"

דין ע' פשו"ע עכאנרף תמוה - שפאגט מיס בכלי פרווה ותחב בו כ"ל חלבי'ט וכו"כ בישלו בקדרה מיס אחרים ותחבו בו כ"ל בשרית בכלי אוסור בין בבשר ובין בחלב - ופרי פשו"ע פסק כשיטת פתוס' שאחרי תחיבת הכלי החלבי'ט דא נאסרו פאמס עס בשר ולמה יאסור בכלי אי"צ ששוב תחב בו כ"ל בשרית?

"ע"ק עס ס"ק ט"ו, וא"כ יש לתמוה... דפוי נ"ט בר נ"ט"

פשו"ק תמוה ופרי פשו"ע פסק כשיטת פרא"ש שפאדמיח כלי בשרי עס כלי חלבי'ט באמחבת ע' פאעס דא נאסרו בכלי'ט, וכ"ע כאן כשפאפוט דא נתחבו בבת אחת ופחל"פו את פאמס בינפן!

"ע"ק בש"ק בסוף, ונראה..."

פשו"ק פוסביר שפשו"ע סובר שכלי חדש נקב ע' דבשר או לחלב ע"י שנתמנה דאחד מפרס ואפילו אס פשיטא פרי' ד' ד' נ"ט בר נ"ט, ואם אוח"כ שנתמנה בו במין פשני פחמיר פשו"ע דאסור את הכלי עס דבשר וגם לחלב. פשו"ק באצ"ח - דמרות שפואו מקב"ע את פיסוד ש' קביעת כלי חדש למין אחד דלמדו ואפילו ע"י נ"ט בר נ"ט - בכל זאת חולק ע' פשו"ע במה אסור את הכלי דשני'ט אס שנתמנה בו במין פשני -

"ע"ק עס באמ"ע, מיהו פ' דא קשיא... עס בפרד"א"

דפי פשו"ק אס שנתמנה בכלי במין פשני עקר את קביעות הכלי וקבעו למין פשני.

ווי"א - שפנתוחב כ"ל חלבי'ט דתוב מאכ"ע פרווה פמתבש'ט בכלי פרווה (כשפכ"ל בת יומה ואין ששים כנגדו בתבשיל) נקב ע' בכלי לחלבי'ט ואסור דשנתמנה בו בבשר, ואם שוב תחב בו כ"ל בשרית - דפי פשו"ע נאסור בכלי ע' דבשר וגם בחלב, ואילו דפי פשו"ק אסור בחלב ומותר בבשר.

ראינו את שיטת הרמ"א שפסק כחו פתוס' בהדחת כלים - שאם הדיחו כלי בשרי וכלי חלבי באותה מחבת כששנפס בני יומן נאסרו מפני שנקרא נ"ט בר נ"ט דאיסורא -

1' רמ"א יו"ד סי' ז"ה סעיף ט', ודוקא שפודחו ביחד... הכל שרי', וט"ז ס"ק י"א

אם פודחו הכלים באותה מחבת בזה אחר זה מותר. מפני שצאם הראשון כשנכנס למים פ"ה נ"ט בר נ"ט דהתיירא ומחילא אין בו כדי להפיל שם איסור על צאם השני שנכנס למים אחריו.

ולכאורה ז"ה שצ"ט דפי המחבר לא נאסור את המחבת - ואף שבשתי תחיבות אסור את הכלי לבשרי או חלבי - או מפני שמדובר כאן במחבת חלבית או מפני שקרה דרך פדחה.

ופנה, דפי הרמ"א הושה לשיטת הריב"ן בשם רש"י - שאם נתבשל מאכל פרווה בכלי בשרי בן יומן אין לאוכלו עם חלבי אבל מותר לאוכלו בכלי שני חלבי יש מקום לחקור פאם מותר לערות מאכל פרווה שנתבשל בכלי ראשון בשרי לתוך כלי שני חלבי - פאם אירוי ככ"ר לענן נ"ט בר נ"ט או ככ"ש??

2' רמ"א יו"ד סי' ז"ה סעיף ט', ואם אירא מכלי ראשון... אסר פיה בן יומן

הרמ"א אסר בדיעבד את הכלי החלבי שצירו עליו מכלי בשרי - ואף א"כ פ"ה שפאכלו אצ"ח לא פ"ה נאסור בדיעבד אם פ"ה מצרבים אותו בחלבי!

3' ט"ז ס"ק י"ט

פ"ט ז' דמ"ד שפנ"חוק מחבר את הכלים ודינם כחו בהדיח כלי בשרי בחלבי - שדפי פתוס' (ובכ פ"ה שיטת הרמ"א) נקרא נ"ט בר נ"ט דאיסורא (אלא שכאן אנו אוסרים את הכלי שצירא לתוכו בלבד ולא את הכלי שצירא ממנו).

4' רמ"א דעיד סעיף ב', אבל דיתנן בכלי שדפס... דכתחלה, וש"ק ס"ק פ', ...בלא אירוי

צ"פ מה שראינו ברמ"א סעיף ט' לא בא הרמ"א לפתור נ"ט בר נ"ט דרך אירוי.

5' ש"ק שס, ומ"ח דענן דינא...

פש"ק חולק על שיטת הרמ"א בסעיף ט' ומתיר נ"ט בר נ"ט דרך אירוי במקום צורך.

6' רמ"א סעיף ט', אבל אם אירא מים רותחים... זה מצד, וש"ק ס"ק כ', ...ואפילו בכלי

הרמ"א סובר שאין אירוי מביא מפי"ט כאחת ולכן אם אירא על שני כלים - אחד בשרי ואחד חלבי - ושנפס בני יומן ואפילו מלוכלכים - לא נאסרו. אבל פש"ק חולק ואוסר.

7' ש"ק שס, מיהו פ"כא דפס נקיים... דאפילו נקי אסור

פש"ק לשיטתו שצ"ט דרך אירוי נ"ט בר נ"ט דהתיירא מותר - אבל אם אירא על שני כלים ואחד מהם פוא על איסור פרי זה נ"ט בר נ"ט דאיסורא ואסור. ובבשר וחלב כשכלי אחד מלוכלק אין כאן נ"ט בר נ"ט ואסור.

8' שם בש"ק, וז"ר איון...

בסוף חזר פש"ק והסתפק אולי באמת אין אירוי מפ"ט ומביא כאחת בכלים ובסברת הרמ"א - ומחילא אם כשצאחז מהם פוא על איסור לא נאסר השני. וכשאחד מלוכלק - אף ששני בודאי אסור - המלוכלק מותר בהפס"ח.

9' ט"ז ס"ק י"ב, ודע"ד נראו... כדל נ"ז

פ"ט ז' פתיר את שאינו נקי על בל"ח הפסד מרובה.

וא"כ - אסור דכתחלה (דפי הרמ"א) לערות מכלי ראשון חלבי לכלי בשרי או מכלי ראשון פרווה על כלי חלבי וכלי בשרי. בדיעבד - מכלי ראשון חלבי לכלי בשרי דפי הרמ"א אסור ולפי פש"ק מותר. ומכלי פרווה על כלי בשרי וכלי חלבי כששנפס נקיים מותר ואם אחד מלוכלק פשני אסור ולפי פש"ק גם המלוכלק אסור אלא אם פוא הפסד מרובה.

10' רמ"א שס, ואם נמ"ח... וט"ז ס"ק י"ד

כלי חלבי פנמ"ח בין פבשריים אי"ל להפ"ט - פסק אם פודח צמפס כדל. ואפילו אם פודח שנה לא פ"ה פאחרים בני יומן.

11' שו"ע סעיף ד', וש"ק ס"ק כ"א, ...דלא פזכירו

כשהדיח כלים בשריים וחלביים מלוכלכים ביחד בכלי ראשון פתיר פשו"ע אם נתנו אפר (או חומרי נקוי) למים פתיר פשו"ע מפני שבל"ח צאם פאם, ופש"ק חולק.

ופנה, ע"פ מה שמתבאר בד"ר נ"ט בר נ"ט ד"ר פופוסקיס באוס חותר לפשתמן באותו הדין כלים לכ"ס
בשריים וכלים חלב"ס-

12 שו"ת אגרות משה חלק י"ד ב' ס' כ"ט

ר' משה פת"ר פשיחו בשנת ה'תש"ס (נדובר בהדין ס' ע"ב) חתם את פ"מ וד"ר כצ"ר וד"ר כ"כ (ר"ע)

סימן כט

12

עוד בדבר דיש וואשער

הנה ענין דישי-וואשער כתבתי הנראה לי לדינא בלא הטעם, והטעם פשוט דהא בשר וחלב שהם דברים המותרין כל אחד בפני עצמו ורק ע"י בשול נאסרו לא נאסרו אלא כדרך בשול שהוא בטעם ממש ולא בגופן טעם בר נותן טעם דהוא טעמא קלישתא ואיפסק כן בגמ' חולין דף ק"א, ואפילו בנתבשלו דגים ומים בקדרה חולבת או בקדרה של בשר בן יומו וליכא בעין מותר כדאיתא בסימן צ"ה סעיף א' ובי' ורק שאנו מחמירים בצליה ובשול כדכתב הרמ"א וא"כ בהודחו כלי בשר במים לא רק כלי ראשון אלא אפילו רותחין ממש כשליכא עליהם שומן בעין או שהיה ששים נגד שומן הדבוק ליכא איסור מלהדיח שם אף באותן המים אחר שהסיר משם כלי הבשר דהרי אין שם טעם מהבשר עצמו אלא מהבליעה שהיה בכלי הבשר שזה אינו אוסר, ורק בבת אחת כלי בשר וכלי חלב ביחד אף כשליכא שומן בעין אסור להתרופות שם ופסק כן הרמ"א מטעם שהקערות נוגעות במחבת וכן הכלים עצמן זה בזה ונפלט טעם מזה לזה קודם שנתפשט הטעם בהמים וגם דשמן נתערבו פליטת הבשר זפליטת החלב בעצמן בלא אמצעות המים כדאיתא בתוס' ובר"ן שם ועיין בט"ז סק"ה, ומפורש שם ברמ"א ודוקא שהודחו ביחד ובכלי ראשון אבל אם הודחו זה אחר זה מותר דהרי לא נתערבו הטעמים בעצמן בעצמן כדכתב הט"ז דהא כל הטעם נתערב תחלה במים וכן הוא בהגר"א ס"ק י"ח שכתב דלא שייך כאן טעמים של תוס', ונמצא שמעצם הדין אף באותן המים היו ראשון ליתן שם אחר שהוסרו כלי הבשר

להדיח שם כלי החלב, דנגד הבעין הוי ריבוי מים הרבה הרבה יותר משימים, ומה שהזכרתי שהרעקט שמניחין עליהם הכלים יהיו אחרים הוא מחשש שמא ישאר על מקום שהיה מוגח כלי הבשר מעט מהשומן בעין ועל מקום זה יניח אחר כך כלי החלב שיבלע הכלי מהבעין, אבל אין לחוש שמא מדפנות הדיש-וואשער יבא מעט שומן מאחר דהוא רחוק מהכלים.

אך אף שיותר מדינא ליתן גם לאותן המים לא התרתי למעשה אלא להוציא המים שהודחו בתן כלי הבשר ולהביא מים אחרים שכן ראוי לכתחלה במקומותינו שהמים באין לשם בלא טירחא גדולה, וגם בשביל חשש דאולי היו כלים מרובים בלכוכית, בשר הרבה שיש להסתפק שמא לא היה כשיעור אף שהשיעור קטן מאוד, אבל לא הזכרתי זה בפירוש משום דכן הוא דרך אלו שיש להם דישי-וואשער שמחליפין המים ובפרט שומן גדול בהרבה שעות יש לכל בעה"ב מרחיצת כלי חלב עד רחיצת כלי בשר ולא ישאירו שם המים סרוחין זמן כזה, אבל מ"מ כשאחד שואל אומר אני לו שיחליף המים, וגם מהרא"י שגם ידיח במים אחרים רותחין קודם אי יש פנאי לזה, וממילא לפי מה שנתבאר אין חלוק מה שהדיש-וואשער מרחיח את המים, אבל באותן המים עצמן לא ידיחו לכתחלה כלי חלב אלא יחליפו המים, וכל זה הוא לענין כלי חלב וכלי בשר אבל דישי-וואשער שהודחו כלי נכרים שהם כלי איסור אסור האף הגעלה לא מהני משום שהם מצופין בפארצעלאי וגם קשה לנקותו, וכן א"א להגעיל מחמץ לפטה.

והגני ידידו מברכו,

משה פיינשטיין

נט בר נט

אין נט בר נט באאונט שטאט זכאדין פאדער / בשעת די זעלבע טאג נאך א נט בר נט שהעפענוס האבן איר (טעם חטב שנפגם אט כלי מלא ירק)

נט בר נט דאסור אפי' די צידע ופי' אחר זאגט טעמא (בה"י אין ס' כנגדו)

נט בר נט דאסור אפי' די צידע ופי' אחר זאגט טעמא (בה"י אין ס' כנגדו)
טעם שטאט ירק חטב שהעפענוס האבן איר און אונטער די זעלבע טאג נאך א נט בר נט שהעפענוס האבן איר (טעם חטב שנפגם אט כלי מלא ירק)
כדי צו שיקדע טעם שני בשירי אונטער זעלבע טאג חטב שנפגם אט כלי מלא ירק
כדי צו שיקדע טעם שני בשירי אונטער זעלבע טאג חטב שנפגם אט כלי מלא ירק

די צידע (אם כדור בישה בנט בר נט, אים אונטער זעלבע טאג אין השני):

טעם שני: ירקות שנפגמו בכדי שטעם בו בשיר, מי בישוף ירקות בכדי שטעם בו בשיר
רובין ברש"י אונטער אפי' די צידע (אם נתעבר בחטב אונטער זעלבע טאג), ובכדי שני אונטער
תוס' ברש"י אונטער זעלבע טאג (ש"צ)
רש"ז אונטער אפי' די צידע (ש"ך)
מלא אונטער זעלבע טאג, די צידע: ש"ך אונטער זעלבע טאג אונטער זעלבע טאג (אם שטעם אונטער זעלבע טאג אונטער זעלבע טאג)

טעם שלישי: בישוף בכדי שטעם בו בשיר (חוו"ד: אפי' שטעם שני בישה בו בשיר)
רובין ברש"י אונטער אפי' די צידע, ובכדי שני אונטער
תוס' ברש"י אונטער זעלבע טאג
מלא אונטער זעלבע טאג, בכדי שני אונטער זעלבע טאג. צירוי שלפסק הקידוח (ש"ך הפס"א ע"ב)

תערובת טעמאם בהיתר: הדחת כלי חטבי בהשרי כ"ו, ירק חטב בשירי שתחב בו כ"ו חטבי
מלא אונטער זעלבע טאג (ש"ע) (ובאין נקיים אונטער, ש"ע-אם יש אופר במים אונטער)
תוס' אונטער די צידע (מלא) ופי' באפי' המים אונטער (ש"ע) (אם שטעם אונטער זעלבע טאג)
שיטת רמ"א:
כש"א ב"י ואח"כ אפי' האפי' אונטער (ש"ך). דרך בישוף/ט"ז באאונט
א"ו ב"י וא"א אפי' המאכל אונטער בכ"ש זעלבע טאג אפי'
צירוי ע"ג כלי חטביים ובשרים כא':
שניהם נקיים: רמ"א אונטער
אין קיי אפי' רמ"א אונטער
אפי' ט"ז הנקי אונטער
ש"ך ישלחא ופי' אפי' שטעם שני אונטער זעלבע טאג
מלא בכדי בשירי בין החטביים אונטער זעלבע טאג ס"ס

דבר חרף

כבר ראינו בהלכות תערוכות ובהגדרת חרפים שונים משל דברים שאינם חרפים -
דמנעו את זה בנצח לעצם פאוס שדבר חרף, מחלטיא ליה לשבח, וגם בנצח לריחא שדבר חרף נכוסר
ע"י ריחא דפי רמ"א. פנא' בסוגיא של נ"ט בר נ"ט חידשה לן אודי כמה חומרות יש לדבר חרף על ביחס
לדבר שאינו חרף.

1' חולדן סוף דף קי"א ע"ב, אומר חזקיה משום אבי... גריר לבי פסקיה ואכיל'

ג'ון - שפואו ג'ון - שחתכו בכלי בשרי אסור בכותח ואינו מותר מדין נ"ט בר נ"ט. רש"י מסביר -

2' רש"י שם דף קי"ב ע"א ד"ה קישות, הלבבך דגים...

רש"י פירש או שפסקין יש עליו שמענית ומחמת חריפותו בולע גם בלוגן - וזה שאין לפתירו מדין נ"ט בר נ"ט
פואו מפני שבולע בעין ולאו עצם בולע ואין כאן נ"ט בר נ"ט. ולפי פירוש השני ברש"י מדובר אפילו בסכין
מקונה ונקי ומחלטיא אין כאן תשש בעין - ובכח זאת אין לפתירו מדין נ"ט בר נ"ט מפני שפחריפות גורמת
מתבולע יותר מדבר שאינו חרף ומחלטיא לא נקלש פאעס אד כדי שדא יזכרף לכותח לקבלה שם בשר בחל'.

בר"ן מנינו את הפירוש הראשון ברש"י בלורה שנה ק"ת מנה שניתן לרבין מרש"י -

3' ר"ן פרק כד השהר (בר"ף נ"א ע"א) ד"ה ג'... דג'ען בלע'

לפי ר"ן גם בסכין מקונה חוששים לממשות - ואי"כ גם לפירוש הראשון אין לפתור את הלען מדין נ"ט בר
נ"ט גם כשהפסקין מקונה.

פתוס' דנים בפירוש השני ברש"י -

4' תוס' שם קי"א ע"ב ד"ה הלבכתא, בשם רש"י פי' ריב"ן... אין ראייה משם'

פתוס' אצנים שלפי הפירוש השני ברש"י שאין דין נ"ט בר נ"ט בדבר חרף ע"י דוחקא דסכינא כל שכן שאין
דין נ"ט בר נ"ט ע"י בישול מנה אפילו אינו דבר חרף - וכמו שדבר ריב"ן בשם - אין נ"ט בר נ"ט אלמא
דרק פאעלאו בלעדו ולאו דרק בישול.

ופנה, לפי דברי תוס' כאן יזכור שלפי המחבר שפסק שלכא כדברי ריב"ן - ופתור נ"ט בר נ"ט גם דרק
בישול - בהפרכה יפסוק כפירוש הראשון של רש"י -

5' ש"ע י"ד סי' ז"ו סעיף א', ... בחלבי, ויש אומרים... מקונח, וש"ק ס"ק ב', ו'... וכן נהפאין'

המחבר פסק כשתי הדיעות ברש"י (וגם שלכא כמו שראינו בר"ן) ומחלטיא כל שפסקין מקונה אין חש
שמענית ומותר אם אינו בן יוחי (לשיטת הראשונה) ואם פואו בן יוחי אסור כפירוש השני ברש"י - והיש אומרים
מחלטיא גם באינו בן יוחי מדין מחלטיא ליה לשבח. הש"ק פסביר שהמחבר סובר שדוחקא דסכינא בדבר
חרף עדיף מבישול בדבר שאינו חרף ושלא כמו שראינו בתוס'.

6' פרי חדש על פלגין דדברי פשו"ע שם, ... בתוס', ובסוף, ולכן הפיקר...'

הפ"ח חולק על פסקו של המחבר וסובר שלשיטתו ש"ט בר נ"ט מותר אפילו דרק בישול אם בהורא אין
שמענית על פסקין פלגין מותר בחלבי מדין נ"ט בר נ"ט.

7' פרי מגדים שפתי דעת סי' ז"ו ס"ק ב', ... גרע אפי'

הפ"מ ע פסק כדברי המחבר בהשענו מנינו בראשונים מ' שפסק כתוס' בנצח לנ"ט בר נ"ט דרק בישול ובכל
זאת הפחיר שאין נ"ט בר נ"ט בדבר חרף ע"י דוחקא.

לעיל בהלכות בשר וחלב ראינו את דברי הפ"מ ע אסור לזכור ללען שחתך בסכין חלבי תוך ששעות
מאכילת בשר - ולכאורה הולך לשיטתו שפסק כדברי המחבר ע"פ הסברו של הש"ק שראינו בס"ק ב'
שהלען נחשב כבעין.

וכל זה לשיטת המחבר אבל לפי רמ"א מחלטיא דדברי ריב"ן בשם רש"י בודאי יש מקום לחשוש שאין
נ"ט בר נ"ט בדוחקא דסכינא בדבר חרף.

8' רמ"א סי' ז"ה סעיף ב', וכח זה כשהפסקין אינו דבר חרף...'

כשישול דבר חרף בודאי אין דין נ"ט בר נ"ט

למדנו את הפירוש השני ברש"י (והביאו השו"ע להלכה) שדחוקא דסכינא מבלעזא אע"פ דבדבר חר"ף אין א"ע
זו קודמת נ"ט בר נ"ט. ולכן דחוקא ז"ל בסכין בש"י אסור לאכול את ה"לען בכותח. בראשונים מ"לען
מחלוקת במה מן ה"לען נאסר לאכול בכותח - האם דחוקא בדבר חר"ף מבלעזא אע"פ בכולו או במקטתו
בלבד?

1' רא"ש חולין פרק כ"ה הבשר סי' ע"א... אסורו כולו

ש"ת הרא"ש פ"א שאין דחוקא דסכינא מבלעזא בדבר חר"ף ז"ל יותר מכדי קליפה. ומחילא אם יקלוף את
ה"לען מותר לאכול את מה שנשארו בכותח.

2' ר"ן פרק כ"ה הבשר (בר"ף נ"א ע"א) ד"ף ז"ל... וכתב הראב"ד ד... דעת הרא"ש ז"ע

ש"ת הראב"ד פ"א שדחוקא דסכינא אסור בדבר חר"ף אע"פ כ"י נ"ט.

3' ע"פ בר"ן, אב"ד הרשב"א ז"ל...

ד"פ הרשב"א דחוקא דסכינא אסור כולו בדבר חר"ף.

4' שו"ע י"ד סי' ז"י סעיף א',... אכילה, ורמ"א, וי"א שאם חתך רק כ"י נ"ט

ההלכה פ"א כש"ת הראב"ד שדחוקא אסור בכ"י נ"ט. ורמ"א פחמיר דכתחלה לשי"ת הרשב"א
אסור כולו.

ראינו בשו"ע שתי דעות בענין. מחלוקת לשבח - האם ע"פ סכין שאינו בן יומו יכול ל"אסור דבר חר"ף. ואילו ל"ע
בהלכות בי"א ראוי במסכת אבוה ד"ף שפקודת של חילתית - ופ"א ירק חר"ף מאד - של נכ"ר אסור מפני
שחתיכות אותה בסכין בל"א מבל"ע - וא"כ שמתמא פסכין אינו בן יומו. מפני שהחריפות מח"א ל"ע
לשבת מקורה של הפשע פ"א בראשונים ע"פ ב"ז ז"ל בחולין -

5' תוס' חולין ק"י ב' ע"א ד"ף אגב חורפיה... דחריפי אבא. ובסוף, וז"ל עיין...

דחוקא דסכינא בל"ע ב"ד דבר חר"ף - וכמו שראינו ב"א בחולין בענין ז"ל. אב"ד בע"ז ל"ע ש"אסור ע"פ
בש"א בן יומו מסתפקים פתום' אם פ"א בחילתית ל"ד מפני שפ"א חריפה ביותר. או ש"ד דבר חר"ף
מ"ע ל"ע אע"פ ש"א ע"פ.

6' רא"ש פרק כ"ה הבשר סי' ע"א, כתוב בספר התרומה... חולבת', ואפ"ל... בסכין בן יומו

בספר התרומה פסק ש"ד דבר חר"ף ד"ע בחילתית. ומפ"ע (מראנבורק) פסק שחילתית בל"ד פ"א
אסורת ע"פ באי"ן בן יומו.

7' שו"ע י"ד סי' ז"י סעיף א',... ופ"א מקונח, וסעיף ג' ורמ"א

השו"ע פסק מציקר ד"ע כמפ"ע ש"שאר דברים חריפים שנתכו בסכין אינו בן יומו בודאי מותר. ופ"א
את שי"ת ספר התרומה ש"שאר דברים חריפים אסורים בתור' יש אומרים, ורמ"א פסק כספר התרומה.

8' שו"ע ע"פ סעיף ב' ורמ"א, וש"ק ס"ק י"ז... ד"ע דחילתית

הס"מ ע"פ ד"ע ב"ג ב"ד ש"אין נאסר כשפסכין אינו בן יומו אפ"ל אם מחמירים ב"לען. אב"ד בע"ז ל"ע ד"ע
ב"לען כשפסכין בן יומו ע"פ ב"ג ב"ד נקרא חר"ף.

9' ביאור פ"א א"ת י', אב"ד ס"מ ק...

יש מקילים אפ"ל בעיקר ד"ן חר"ף (בל"ע ע"פ דחוקא דסכינא ב"לען) בכ"ד דבר חר"ף מ"לען.

10' רמ"א סוף סעיף א', ואם יש ספק... וט"ז ס"ק ח'

ד"פ פ"א י"א שאם יש ספק אם בכ"ד השתמשו בסכין - ואפ"ל אם נחתך בסכין אד"ן יש ספק אם פ"א בן
יומו (שפ"ר) ד"פ מפ"ע אינו בן יומו אסור א"כ בחילתית) אז מקילים, אב"ד ב"ד ש"נתחך בסכין אין מקום
ל"ד ול"תירו ל"מרי - ומה יש ל"ד פ"א בל"ע ל"מרי נאסר - שאפ"ר לסמוך על שי"ת הראב"ד
ל"אסור כ"י נ"ט בל"ד.

11' ע"ק ס"ק י"ב

דבר' הש"ק תנאים - שפתח ב"פ"ת ש"ר דורא שפ"ת ב"ע ע"פ הספק אם קר"י"ן יש לו ד"ן חר"ף בכ"ד
(וכמו שראינו ב"א ב"א ב"א בש"מ) - ואפ"ל אם פ"א חר"ף אד"ן יש ל"פספק אם יש לו ע"פ את ד"ן
של מח"א ל"ש"ח באי"ן בן יומו - וא"כ ב"לען ש"ע"ל מפורש ב"א ש"ב"ע ע"פ דחוקא אסור - ובסוף מש"א
שפתח ע"פ ב"לען כ"ד ש"א י"ד אם פסכין בן יומו!

12' פ"ר מ"ד שפתי דעת סי' ז"י אות י"ב... וז"ל כוונת הש"ק ז"ע

פ"ר מ"ד ש"ב"ר ש"סכין אינו בן יומו וספק אם השתמשו בו מותר א"ל ב"לען שפ"ר יש כ"ן ספק ספיקא -
ע"א ל"א השתמשו בסכין ו"ש"א הל"כ כמפ"ע ש"אין ה"לען מח"א ל"ש"ח. אב"ד כש"סכין בן יומו וספק אם
השתמשו בו ב"לען אסור ובקרי"ן מותר יש ל"פספק ע"א פ"ל כ"סמ"ק ואינו בל"ע ע"פ דחוקא כ"ד.

13' ע"פ פ"א, ול"ע ד"ל...

ל"ע ע"פ א"פ"ל בקרי"ן.

עד כאן למדנו על הצרת עם מכילי לאוכל דרך בישול או דוחקא דסכינא בדבר חר"ף- שבשנפס פוסק
הש"ע שאין דין נ"ט בר נ"ט, ואנו גם חוששים שמאכלי חר"ף מצורר עם שכבר א"ל מצד"ע ומשיבחו.
וצד"ן נשאלת השאלה איך הדין בנ"ט לכה"ל- האם סכין כשר שחתך בו איסור חר"ף נאסר, ואם בישל פיתר
חר"ף בכ"ל אינו בן יומו מביעית איסור- האם שוב נאסר בכ"ל ואם תוק מצד"ע יבשלו בו פיתר יאסר?

1' רמ"א יו"ד סי' קכ"ב ס"ט, י"א דבדבריו... וש"ך ס"ק ב', ונקפ"כ... וז"ל על איסור ב"י

הש"ך הביא את דברי האיסור ופיתר שא"ל במקרה ובשלו דבר חר"ף בכ"ל בש"י אינו בן יומו ובתוק מצד"ע
בשלו בו חלב- שפחלב מותר אין אומרים שפחריפות הפכה את הבשר לשבח, וכן בכ"ל בל"ע איסור אב"י
שבשלו בו דבר חר"ף (ובנו על הש"ך פוסק הנה"כ שפחריפות פ"א ג"ס אם פ"י בל"ע איסור ב"י)
ואחרי מצד"ע בשלו בו פיתר לא נאסר, אבל פחלב אפילו דבר שאינו חר"ף תוק מצד"ע מבישול איסור
כבר כתב הש"ך שפחריפות בש"י מצד"ע את הבשר מלפניו ושוב ז"ר"ק מצד"ע מבישול בש"י כדי שלא
יאסור פיתר שישל בו.

ומדברי הנה"כ- ולפי מדברי הש"ך משמע אם בישל דבר חר"ף אחרי מצד"ע מבישול איסור ושוב בישל בו
פיתר תוק מצד"ע נאסר- ופ"א מסתבר א"ל שפ"י הפיתר פחרי"ף נשאל נבל"ע ואוסר את הפכ"ל-
ודוקא בחר"ף אחרי בשר- שפ"א פיתר- אין אומרים שפחרי"ף נפסק לבשר.

2' ע"ך יו"ד סי' ל"ה ס"ק ז'

כאן מדובר בבשר וחלב ופק"ל הש"ך כ"ו מצד"ע בקכ"ב.

3' מצ"א אור"ח סי' תנ"א סוס"ק ל"א, ומה"ט עושים... בסכין חדש'

ד"פ המצ"א פחותק זנגבי"ל בסכין בש"י ואח"כ כותשים את הזנגבי"ל במדוכה נעשתה המדוכה בש"י
ואם כותשים בה זנגבי"ל אחרי איסור לאכול אותו עם חלב מפני שאין דין נ"ט בר נ"ט בדבר חר"ף

4' אבן העזר על גזעין דיו"ד סי' ל"ו ס"ט

ד"פ האבן העזר לא נעשה הזנגבי"ל בש"י מפני שפ"א עם שני הפיתר בנוס"ף למה שנאסר הזנגבי"ל
מפסכין- וכך פ"רש את דברי האו"ה שפ"א הש"ך.

ולכאורה דברי המצ"א שאין תורת נ"ט בר נ"ט בחר"ף סותרים לדברי או"ה- שפכ"ל לא נאסר א"י בישול
דבר חר"ף אחרי מצד"ע מבישול בש"י-

5' נקפ"כ שם בס"י קכ"ב, ג"מ המ"ש המצ"א ז"ל...

בנב"כ חולק על אב"ו ומדייק מלשון האו"ה שדוקא בבישול דבר חר"ף בכ"ל בש"י אינו בן יומו לא נאסר
החלב שבישול אח"כ תוק מצד"ע מפדבר חר"ף, אבל אם בישל דבר חר"ף בכ"ל ב"י מבשר ושוב בישל בו
חלב- הפחלב איסור, ופחלב פ"א ש"פ"י בנו של הש"ך אין הפיתר כאן מדין נ"ט בר נ"ט שפ"י מדובר בדבר
חר"ף ואין לו תורת נ"ט בר נ"ט, וזה ש"ל"א נאסר בכ"ל כשבישלו בו חר"ף אחרי מצד"ע פ"א מפני שפחרי"ף
לשבו"י פ"א בנ"ט דבר חר"ף א"ל א"ל כשפ"עם שוב נב"ע בכ"ל חזר למצ"ב פ"א, וכנראה סובר
המצ"א כדבריו.

וא"כ- פחותק ב"ל בסכין בש"י ב"י וריסק את הב"ל במצד"ע מ"ן ואח"כ ריסק בו ב"ל שחתך בסכין
פרו"ה- ד"פ המצ"א הב"ל בש"י חלבי ופ"י האבן העזר פרו"ה, וא"ל"א אם חתכו בסכין אב"י לכאורה ל"כ"ע
פ"י פרו"ה.

6' משנה ברורה סי' תנ"א סוף ס"ק ז', כתב המ"א...

המ"ב פסק כדברי המצ"א דפחרי"ף.

7' בית מאיר על גזעין דיו"ד שם ד"ה וי"א אפילו אינו ב"י

ד"פ בבית מאיר בכ"ל שאר דברים פחרי"ף חר"ף מ"ן נק"ל"ם באינו בן יומו מפני ששתי חומרות- אין דין
נ"ט בר נ"ט בחר"ף ודין מחל"א לשבח בשאר ירקות חר"ף מחל"ת.

מ'דנן שפוקנע דברים חריפים מפנכרים אום יש ספק אום חתכו אונתם בסכינים שלפס מותרים -אופילו אום ידוע שפסכינים שלפס פס בני יומן מאיסור פתיר פש"ק בכד דבר חוץ מללן, ופמ"ט אסר- אבד בידוע שנחתכו בסכינים חייבים לפסיר כדי נגילה ממקום פחתק.

1' ש"ע י"ד סי' ז' ורמ"א ... וכד כו"א בזה'

דין של פמחבר ופסברו של פמ"א תמופים -פרי דבר חרף מחזק את טעם פאיסור ובדאי אינן מבטל!

2' ע"ק ס"ק כ', ... אב"ד בל"ח

פש"ק פסביר של"מנן אינן כל כך חריפים ולכן אפילו לפי ספ"ת אין בכוחם לעורר טעם פזום אלדא באיסור פשטוח על פניו פחי"מ של פסכין -אונתו פטעם בטל ע"י חיתוק כמ"ל ל"מנן.

3' פרי חדש פ, ומיפו לענן דינא... פב"ח וציקר'

פפרי חדש חולק וסובר של"מנן דינן ככל שאר דברים פחריפים

4' רמ"א פ, ולכן אוכלים... פמנפג', וט"ז ס"ק י"ב ... אב"ד בל"ח

איפ"פ יש מנפג שלדא לטמוק על פסברא של ביאט פטעם ע"י חיתוק גס פמ"א מודפ יש לפמחיר.

5' פס ברמ"א, אבד שאר... וט"ז ס"ק י"ג ... וכד בזה... לחוש'

דברים שאינן חריפים כל כך אינן נאסרים ע"י דוחקא

6' פתחי תשובה סוף אות ד', ואיין בתשובת אב"ד...

לפי פנפן מאירות כל דבר חרף שנתבשל בטל, חריפותו אינן אוסר ע"י דוחקא דסכינא. אבד בבאר יצק בביא מ' שפמחיר בשאר דברים חריפים חוץ מבטלים ופוא אלמ מקיל אום יש מקום למחר שכבר בטל פחריפות.

7' חולין דף קי"ב ע"א, קידחי דלפתא... שפיר דנ"י ורש"י

אום חתק לפת בכ"י שלדע איסור, פלפת מבטל את פטעם פבלוע וכבר ל"א יאסור פסכין את פסלק שחזק בו אב"ד.

8' ש"ע י"ד סי' ז' ורמ"א ... אב"ד אב"ד... ורמ"א

חיתוק לפת אחת מבטל את טעם פאיסור שבסכין בכדי חיתוק סלק אחד, אבד אום יחזק עוד סלק באולתו סכין בלי חיתוק לפת בינפם יאסור את פסלק פשנ.

בפוסקים מל"מ ששיכת בל"ע ע"י דוחקא דסכינא גס בדבר שאינן חרף כשחתכו יחד עם דברים חריפים-

ראינן את דברי פמ"א בנ"ע למדוק, פס בש"ע כתוב יש חיוב לפכשיר לפסח את פמדוק שפשתמנו בל"ח בל"ח כ"ל פשנ מחשע אב"ד ל"א פיו פתבל"מ נקיים מפירורי חמץ-

9' נ"ב סי' תנ"א ס"ק ז', ובדיעבד אפילו אום ל"א פל"ח... אין לפקד בזה'

סכין (וכן מצבד מל"מ) שחתכו בו בשר עם חמץ נחשב פמחץ לחרף ופסכין נאסר לפסח מציקר פדין.

10' ט"ז ס"ק י"ג, כתב בת"ח...

אין דבר חרף פופק דבר פפזום בטבוע לפיות נ"ט שלבח ומחילא ל"א נאסר כדי נגילה, אבד בכל זאת זריק קליפה קב"ת -דפ"מ לפבטיח שלדא נשאר שום בעין (כך מפורש בפמ"ג).

דבר חרין

דבר חרין בועז צ"י דוחקא דסכניא:
 זנו שחתכו בסכין איסור: ראשי קטיפה / ראבי"ד / נטישה (שו"ע) / השב"א. כולו איסור (מא"ז)
 כזה שחתכו בסכין איסור: תוס' דין כזנו (שו"ע, מא"ז) / רבינו יחיאל הדחה
 גימניק שחתכו בסכין איסור: רא"ד רק הראשונים אסורים / פר"ח. הכה אסור
 זנו שחתכו בסכין איסור אחרי שחתק בו ע"ת: אחר
 צ"י זנו שחתכו בסכין איסור: הדחה

נט"ו בר נט"ו בדבר חרין:
 זנו שחתכו בסכין בש"י ובא ע"כ אסור: תוס' אחר / שו"ע. אסור אפי' דיצבא
 (הש"ס בח"ב ע"ש צ"ט כנגד הסכין או הנטישה)

דבר חרין משה טעם פגום ע"ש:
 חילתית שחתכו בסכין אבי"י: אסור (ואם בש"ס כנגד החילתית והיא אסורה)
 זנו שחתכו בסכין איסור אבי"י: תוס' ספק / סה"ת. אסור (מא"ז) / מהר"ם. אחר (שו"ע)

- נטישה שחתק בסכין בש"י מצינו אסור בכותח / אפי' אחר
- נטישה שחתק בסכין בש"י אבי"י: אחר בכותח לכ"ז
- נטישה שחתק בסכין של אסור בש"י אסור לכ"ז
- נטישה שחתק בסכין של אסור אבי"י מצינו אחר / אפי' אסור

ספיקות בדברים חריפים:
 זנו - ספק קרום, ספק סכין אבי"י או ב"י: אחר
 ספק קרום, ספק סכין ודאי ב"י: אסור
 חזרת - ספק קרום, ספק סכין ודאי ב"י: ש"ך. אחר / פמ"ג. אסור
 זנו שחתק בסכין איסור ספק ב"י אבי"י: רא"ד נטישה